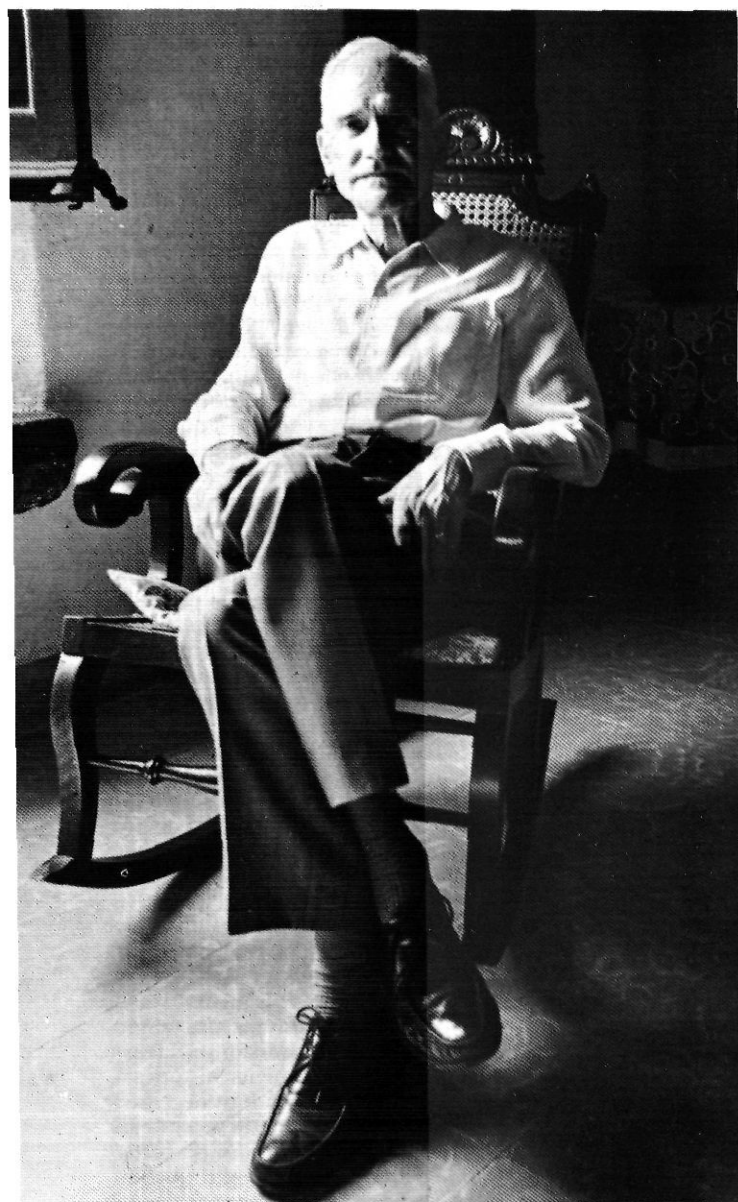

Una font inexhaurible

"Sant Privat és l'indret on he pogut treballar amb més calma d'esperit i amb més eficàcia de rendiment".

MEL

É s curiós. Si les meves arrels familiars provenen del camp de Tarragona i del Baix Llobregat, moltes circumstàncies m'han dut sempre cap a terres gironines —enteses en el sentit de les comarques que serveix *Punt Diari*. Així, infant encara, la meva primera ullada al Pirineu fou una excursió per Setcases. No menys infant, Narcís Masó ens feia estimar, a l'Escola Blanquerna, els encants de la ciutat de Girona.

A l'octubre de 1938, ferit de guerra, vaig passar com una exhalació pels hospitals d'Olot (als Escolapis), d'Aigües de Ribes (a l'Hotel Montagut) per a anar a parar a tres instal·lacions de Girona, on romandria fins a primers de febrer de 1939. Malgrat el malson de la guerra, a Girona vaig conèixer la pau del carrer dels Alemanys (on sempre sentia tocar un piano) i el gran do humà de l'amistat. Una amistat que res no entelaria.

Fou el 1948 que establiria uns lligams permanents amb la Garrotxa. Jo estava enamorat de les clors del paisatge olotí, i d'ací vingué que cerquéssim per aquelles terres allò que, en el fred llenguatge administratiu d'avui, s'anomena una "residència secundària". Tanmateix, per al que volíem, Olot ciutadejava massa. Vaig escriure a l'atzar unes lletres a secretaris d'ajuntaments i a rectors de parròquies dels voltants d'Olot, sense conèixer-ne cap. L'únic que respongué fou el rector de Sant Privat d'en Bas, gràcies al qual llogàrem el pis de la mestra, que quedava lliure durant dos mesos en aquell estiu de 1948. Ens enamoràrem d'aquell racó de món, i, l'any següent, ja érem a la casa de l'original plaça del poble. I encara hi som. No solament no ens n'hem mogut, sinó que hi hem portat molt de la nostra vida.

En el terreny personal, sempre que hem viscut circumstàncies que ens obligaven a restablir l'equilibri, hem acudit a Sant Privat. Així, la convalescència subsegüent a una operació de la meva muller (el 1949). Així, la necessitat de retrobar la serenitat després d'un contratemps greu sofert durant la Dictadura (el 1967). No acabaria, si ho anava desgranant...

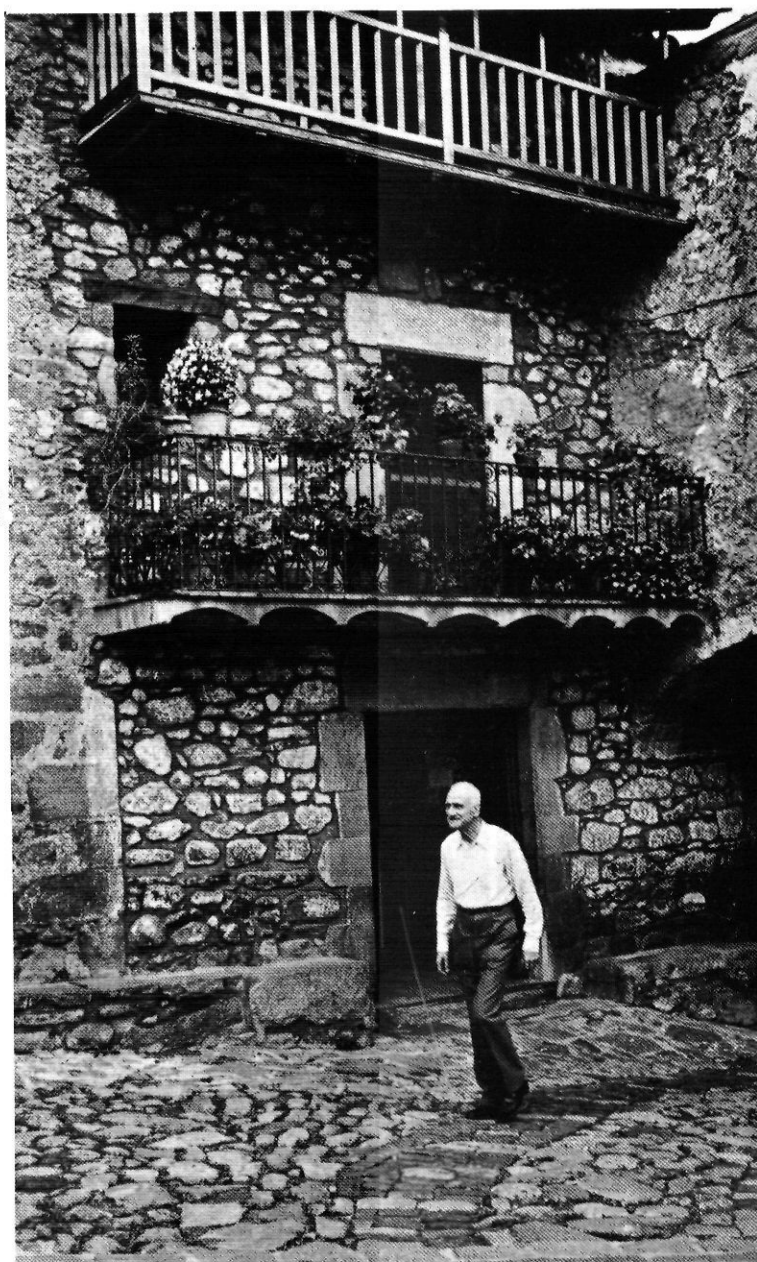
"Ens enamoràrem d'aquell racó de món l'any 1948 i encara hi som. No solament no ens n'hem mogut, sinó que hi hem portat molt de la nostra vida".

Excursionistes incorregibles la meva dona i jo, aviat ens dedicàrem a aprofitar les possibilitats que ofereix el Puigsacalm, a mil metres de desnivell en vertical, i a fruit de les delícies de les fagedes i de les fonts de la baga. Els nostres fills allí aprengueren d'estimar la muntanya, i sense trigar ens hi guanyaren. Sant Privat ha estat per a nosaltres un aglutinant i encara avui és lloc de trobament de fills i nets en les festes familiars.

Però Sant Privat ha estat molt més, per a mi. Encara que molts només podem entendre-ho com a lloc de descans, és l'indret on he pogut treballar amb més calma d'esperit i amb més eficàcia de rendiment. No són pocs els meus treballs que allí han rebut la redacció definitiva. O la preparació i l'organització dels materials per a una recerca. Quan vaig llançar l'enquesta sobre la llengua dels barcelonins (1964-1965), ens ocupà gairebé tot l'estiu la fixació de les correlacions que ens interessava d'extreure de les dades processades. No cal dir que en podria donar nombroses mostres.

Sant Privat ha estat, de més a més, punt de reunió amb molts amics i col·legues. Del país i de més enllà de les fronteres. En anys que encara no havien conegut l'auge del turisme de forasters, a la plaça del poble es veien tot sovint cotxes amb matrícules estrangeres. Günther Haensch, recercador de llocs recòndits de la Península Ibèrica, incrementà considerablement el seu arxiu fotogràfic, com a resultat de sojorns fets a casa nostra; això li permetia de renovar les bases d'una conferència, que ell intitulava *Unbekanntes Spanien* (que és "Espanya desconeguda") i que, entre d'altres, propagava diapositives d'indrets entranyables de la Garrotxa per les universitats de l'Europa central.

Voldria subratllar una altra fita, dins les perspectives d'història cultural que evoco: a Sant Privat, la Junta de Govern de la novella Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, celebrà la seva primera reunió reglamentària. En efecte, els seus estatuts havien estat aprovats al tercer Col·loqui de Català (Cambridge, abril de 1973), i, havent-hi estat

elegit jo President, em pertocava de fer-ne la convocatòria. D'acord amb la meva muller, ens reunírem a Sant Privat, a fi de juliol. Allí férem cap Arthur Terry i Giuseppe Tavani i Geoffrey Walker (sense comptar els compatriotes). Hi passàrem llargues hores de treball. Després, ens hi esbargirem un xic. Recordo que Terry ens confessà, acabada la reunió, que, quan arribà i veié la plaça, la casa i l'ambient es digué: "Aquí no farem gran cosa". I, això no obstant, hi havíem treballat de valent. Em féu gràcia que, en poques hores l'amic Terry hagués intuït què era, per a nosaltres, la vida a Sant Privat: una font inexhaurible d'energia i de quietud, com ho són les fonts que brollen a la baga de la muntanya.

ANTONI M. BADIA I MARGARIT

Antoni Badia i Margarit és catedràtic de la Universitat de Barcelona.